

Jutarnji list 25.04.2014.

SKANDAL U OSIJEKU

JUTARNJI OTKRIVA VELIKU AFERU

Državni inspektori uzimali poklone za lažirane izvještaje

Željko Tomljanović Vlado Kos/CROPIX Autor: [Drago Hedl](#)

Dvije kante jupola, božićna zvijezda, svjetiljka, trimer, nordijska jelka, ili obična zaobljena letva, bili su dovoljni darovi da gospodarski inspektori u Osijeku zažmire na oba oka i ne prijave prekršaj. Kad bi im nešto zatrebalo skoknuli bi do Baumaxa, prošetali tim velikim trgovačkim centrom, pronašli proizvod s kojeg je otpala deklaracija i namrgođena lica potražili poslovođu:

- Na ovom proizvodu nema deklaracije. Jasno vam je da se radi o prekršaju. Morat ćemo napraviti zapisnik i prijaviti vas.

Šef osječkog Baumaxa, **Branislav Stanojlović**, koji je u međuvremenu uznapredovao za voditelja prodaje te tvrtke u Hrvatskoj i Sloveniji, našao se u situaciju u kakvoj se u Hrvatskoj dnevno nađe na stotine vozača kad ih zaustavi prometna policija jer su prebrzo vozili, nisu vezali pojas ili su zaboravili upaliti svjetlo. Pokušao je riješiti problem jednostavnije. I uspijevao.

A kako je to rješavao, ostalo je zabilježeno. Tako je 14. prosinca 2005. na računu za prozorske svjetiljke, dužine sedam metara i cvijet u tegli, božićnu zvijezdu (ukupne vrijednosni 219,49 kuna), napisao: "Otpisano i poklonjeno za božićni poklon inspektoru g. Bolanči, jer nismo imali certifikat za xx 10082836, rezač pločica".

U Baumaxu je na tisuće i tisuće proizvoda i pedantno oko inspektora lako će uočiti ako na nekom manjka deklaracija ili certifikat. To su one naljepnice na kojima, među ostalim, piše odakle je roba, u kojoj je zemlji proizvedena, koliko je rok trajanja, kada je proizvedena... Lako se odlijepi ili padne s proizvoda i eto prekršaja.

No, niti je božićni poklon - prozorske svjetiljke i božićna zvijezda - bio jedini koji su u osječkom Baumaxu poklonili, niti je inspektor Bolanča bio jedini inspektor koji je ondje dobivao poklone.

Polu godine ranije na računu za trimer, vrijedan 213,03 kune i silk, čija je vrijednost bila 9,83 kune, tadašnji voditelj prodaje osječkog Baumaxa, Branislav Stanojlović, zapisao je: "Dana 27. 05. 2005. gospodin inspektor. G. **Ljubičić** kod pregleda certifikata i deklaracija na artiklima ustanovio je nedostatke. Odnio trimer i silk pod izgovorom da će doći platiti kada dobije plaću. U dogovoru s g. **Delibašićem** napravljeno odobrenje g. Stanojloviću i artikli otpisani pod kod 19".

Inspektor Ljubičić od tada je primio stotinjak plaća ali trimer i silk nije platio.

Opet je božićno vrijeme, godina je 2008., 17. je prosinca. Kite se božićne jelke. U Baumaxu ih je napretek. Osobito su lijepe nordijske jelke, veličine od 125 do 155 centimetara. Nisu baš jeftine - cijena im je 139,26 kuna. Da građani ne bi bili zakinuti i da bi sve bilo po propisu, gospodarska inspekcija upućuje se u Baumax. I gle vraga, baš na jednoj nordijskoj jelki manjka deklaracija. Oštro inspektorovo oko to opaža. Ponovno se mršti i traži voditelja prodaje. Upozorava na propust i odilazi s nordijskom jelkom. Voditelj prodaje tog popodnevnica na obrascu pritužbe kupaca piše. "Otpisano za poklon gosp. inspektoru g. **Vargi** koji je danas bio u inspekcijском nadzoru i ustanovio da nordijske jelke nemaju potrebne deklaracije". Voditelj prodaje to je ovjerio svojim potpisom i spremio u arhivu kako bi, kad dođe do inventure, opravdao zašto manjka jedna nordijska jelka.

Željko Tomljanović, voditelj prijama robe u osječkom Baumaxu ostao je zgrožen vidjevši kako se na ulazu u skladište zaustavlja Golf 3, boje trule višnje, te kako iz skladišta tadašnji voditelj prodaje i njegov zamjenik vuku svaki po kantu Jupola od 15 litara. Jedan od njih nosio je i četke za bojanje, papir za brušenje i druge sitnice potrebne za krečenje. Sve to utrpali su u automobil. Tomljanović je zapisao registraciju i kasnije provjerio tko je vlasnik. Na njegovo iznenađenje radilo se o gospodarskom inspektoru. Tada je otišao svojim šefovima i upitao ih o čemu se radi. Rekli su kako inspektor kod sebe nije imao novac, ali da će račun doći platiti sutradan. Nije ga platio nikad. Tomljanović je tada zavirio u Baumaxovu arhivu i uvjerio se da to nije bio jedini slučaj. Tada je vidio da i drugi inspektori uzimaju robu bez plaćanja, a da za uzvrat ne pišu prijave. One kante Jupola, s ukupno 30 litara boje, uzeo je isti onaj inspektor koji je prije toga za poklon dobio trimer i silk.

Tomljanović je rekao svojim šefovima da mu je mučno od takvih stvari, da se netko može prodati za nordijsku jelku, božićne rasvjetne ukrase ili dvije kante Jupola. Tada počinje njegov problem. Šikaniraju ga, izlažu mobingu, proglašavaju neradnikom i lijenčinom, iako je 2006. godine dobio Paketu najboljeg prodavača u 2005. godini, koju mu je, u ime austrijskih vlasnika Baumaxa, potpisao i uručio **Christian Winkler**, direktor prodaje za cijelu jugoistočnu Europu. Ni to mu neće pomoći.

Potkraj kolovoza prošle godine, iz uprave osječkog Baumaxa pozivaju Tomljanovića i nude mu sporazumni otkaz. Ako potpiše dobit će i devet tisuća kuna otpremnine. Tomljanović to odbija. U veljači prošle godine odlazi u Zagreb, kuca na vrata Državnog odvjetništva u Gajevoj 30 a i USKOK-u podnosi kaznenu prijavu protiv inspektorâ državnog inspektorata i voditelja prodaje osječkog Baumaxa. Iz Zagreba slučaj šalju u Osijek, u Općinsko državno odvjetništvo. Zamjenik ODO-a, **Denis Rajtek**, tri mjeseca kasnije, upućuje poziv Tomljanoviću radi davanja dodatnih obavijestio u vezi prijave koju je podnio.

- Ostao sam šokiran kada mi je rečeno da se stvari koje su inspektori u Baumaxu primali tretiraju kao poklon poslovnim partnerima. Uopće mi nije jasno kako se državni inspektori mogu smatrati Baumaxovim poslovnim partnerima. Iz dokumenta koje imam jasno se vidi da

je riječ o klasičnom mitu. Inspektori nisu podnosili prijave i zato su nagrađeni stvarima koje su im bile potrebne - kaže Tomljanović za Jutarnji list.

Prije podnošenja kaznene prijave USKOK-u Tomljanović odlazi u osječku ispostavu Državnog inspektorata. Traži da se u Baumax pošalje inspekcijski nadzor. Ondje **Vesni Tenko** i **Mirjani Begović** izričito navodi imena inspektora na koje sumnja da će se iz nadzora vratiti bez ikakvih primjedbi. U nadzor odlaze drugi inspektori i po prvi put u 10 godina vraćaju se iz Baumaxa s prijavom o nađenim nepravilnostima.

Tomljanovića u Baumaxu optužuju da je neovlašteno ušao u arhivu i domogao se papira iz kojih se vidi da su inspektori bili podmićivani. Šikaniranje se nastavlja i 12. studenoga prošle godine dobiva izvanredni otkaz o radu. Obrazloženje: nije obavljao radne zadatke.

- To me posebno pogodilo jer sam u Baumaxu otkako je taj centar otvoren u Osijeku. Čak i rakije: s Baumaxom sam radni odnos zasnovao 1. siječnja 2005. i prošao obuku u njihovim već otvorenim centrima u Varaždinu i Zagrebu. Bio sam proglašen i najboljim radnikom, a radio sam, tj. volnitirao i tijekom bolovanja, jer mi je vrijeme između dvije kemoterapije bilo lakše provoditi radeći, nego razmišljajući o opakoj bolesti. Neradnikom sam proglašen kad sam počeo ukazivati na mito koji su tražili i dobivali inspektori, kaže Toljanović. Pokreće radni spor, no na općinskom sudu u Osijeku, stavljaju se na stranu poslodavca.

- Povjerovali su iskazima radnika Baumaxa. Ne ljutim se na svjedoke jer ljudi se boje da će izgubiti posao ako kažu nešto protiv poslodavca. Ali se ljutim na sutkinju koja je iskaz svjedoka koji je govorio u moj korist proglasila nevjerodostojnim, a druge predložene svjedoke nije prihvatila.

Tomljanović sada čeka odluku Županijskog suda u Osijeku, koji razmatra njegovu žalbu. Još jedna zviždač, međutim, potvrdio je pravilo: u Hrvatskoj puno češće stradavaju oni koji ukazuju na nezakonitosti, mito i korupciju, nego oni na koje se te prijave odnose.

Istina, davali smo darove inspektorima, ali oni su kupci kao i svi drugi

- Uobičajena je praksa da Baumax svoje kupce nagrađuje manjim poklonima, kakvim cvijetom ili nekim drugim predmetom. To je znak naše pažnje prema kupcima, ili poslovnim partnerima - kaže za Jutarnji list Branislav Stanojlović, šef prodaje Baumaxa za Hrvatsku i Sloveniju. On potvrđuje da je potpisao dokumente kojima su nordijska jelka, trimer i božićni ukrasi darovani inspektorima.

- Ne pravimo razliku među kupcima. Državni inspektori izvan svog radnog vremena za nas su kupci kao i svatko drugi. Upitan nije li ipak napisao da su spomenuti pokloni inspektorima darovani jer su pronašli da neki proizvodi u Baumaxovom trgovačkom centru nemaju certifikate i deklaracije, Stanojlović je rekao:

- Sve sam vam objasnio. Ništa više ne želim reći.

Od prvoga dana ove godine, odlukom Vlade, ukinut je Državni inspektorat. Ta je državna ustanova zapošljavala 786 inspektora. Međutim, nitko od njih nije ostao bez posla. Raspoređeni su u pet državnih ministarstava: od financija, gospodarstva, rada i mirovinskoga

sustava, do poljoprivrede i turizma. Konkretno, osječki gospodarski inspektori koji su od Baumaxa primali poklone, sada su u sastavu Ministarstva gospodarstva. Neslužbeno saznajemo da je jedan od njih u međuvremenu otišao u mirovinu.